

Oponentský posudek disertační práce

Disertant: JUDr. Josef Holejšovský

Téma disertační práce: Práva a povinnosti členů bytových družstev

Oponentka: doc. JUDr. Jiřina Hášová, Ph.D.

Disertační práce byla zpracována v oboru Občanské právo na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni. Práce je zaměřena na aktuální téma, neboť bytová družstva představují stále významný podíl subjektů zabezpečujících bytové potřeby lidí.

Zhodnocení významu disertační práce pro obor

Disertant v předložené disertační práci zpracovává téma práv a povinností členů bytových družstev, které v takto uceleném rozsahu a hloubce zpracování je v zásadě ojedinělým předmětem monografického zpracování v odborné literatuře. Jeho význam a důležitost se zvyšuje nejen opětovným narůstajícím zájmem o tuto právní formu při výstavbě bytů, ale též přetrvávajícím počtem takových bytů z minulého období. Naléhavost potřeby zpracování je v neposlední řadě dána i změnami právní úpravy, které byly spojeny s rekonstrukcí občanského práva, jež vyústila v přijetí zákona č. 89/2012 Sb, občanského zákoníku a zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) s účinností od 1.1.2014. Právní předpisy doznaly s účinností od 1.7. 2020 (v některých případech od 1. 1. 2021) v změn, které opodstatňují jejich rozbor z hlediska specifik členství v bytovém družstvu (novely provedené zákony č. 33/2020 Sb. a č. 163/2020 Sb.).

Vyjádření k postupu řešení problému, použitým metodám a splnění určeného cíle

Cíl práce, který uvádí disertant na s. 16, je vymezen jednou z metod v práci použitých („... hloubková analýza specifik členství v bytovém družstvu...“) a bylo vhodné jej na tomto místě formulovat přesněji. Kromě toho je však o cíli pojednáno též na s. 17 a 18, tj. že cíl práce má směřovat k „podání komplexního přehledu změn v právní úpravě práv a povinností členů bytových družstev...“, jakož i „sumarizování všech členských práv a všech členských povinností členů bytových družstev a jejich kategorizace“. Kromě toho je cílem práce též „zpracování způsobů, především v rovině soudních řízení, jak se člen může svých práv vyplývajících z členství v družstvu domoci“. Kromě to má být „samostatným cílem vyzvednutí přetrvávajících legislativních nedostatků, nedostatků v právním řešení určitých otázek na základě detailního rozboru, analýzy a následné syntézy, ústící v úvahy de lege ferenda“. S ohledem na zcela ojedinělý obsah práce lze mít za to, že cíl práce byl beze zbytku naplněn, získané poznatky byly základem argumentace především v kapitole V., VI. a VII., o možnostech uplatnění práv členů družstev je pojednáno v kapitole VIII.. Velmi zevrubným způsobem pak přistoupil disertant k úvahám de lege ferenda obsažených v kapitole X.

Pravidelnou součástí obdobných odborných prací je vymezení hypotéz, jejichž potvrzení či vyvrácení na základě provedeného výzkumu je zpravidla obsaženo v závěru práce, popř. též

položení výzkumných otázek. Uvedené však autor explicitně nevyjádřil. Zařazena jsou teoretická východiska na s. 15, ve kterých je však spíše provedena rešerše dostupné literatury.

K metodologii: Metody, které mají být ve zkoumání použity, jsou uvedeny na s. 18 a násl. a patří k obvyklým metodám vědecké práce. Ač to autor výslovně neuvádí, v některých částech je použita též metoda popisná, zejména při nástinu právní úpravy. Při zpracování problematiky je využita rovněž metoda komparace (v kapitole IX.), i když v poměrně omezeném rozsahu a pouze ve vztahu k právní úpravě jednoho vybraného státu (Polská republika). Analýze je podrobena nejen právní úprava v současné době platná, ale je zkoumána též z historického hlediska, stranou nezůstává ani recentní judikatura.

Závěr: Základní cíl (a dílčí cíle) se podle názoru oponentky autorovi podařilo významnou měrou naplnit, a to zejména tím, že uvádí svá stanoviska opřená o důvodnou argumentaci, jakož i své představy o navrhované právní úpravě. Metody v práci použité jsou zkoumané materii adekvátní, postup při zpracování je logický.

Stanovisko k výsledkům disertační práce a k původnímu konkrétnímu přínosu předkládané disertační práce

Předložená disertační práce svým obsahem svědčí o zcela zásadní znalosti, fundovanosti a obšírných zkušenostech autora s danou problematikou.

Některé dílčí závěry autora se průběžně promítají do obsahu práce, za stěžejní část sumarizující návrhy de lege ferenda, ve kterých autor poukazuje na možnosti modifikací předmětné právní úpravy, lze označit pojednání zařazené do kapitoly X., přínosné je tak zpracování textu na s. 306 a násl..

Za hlavní přínos lze označit ucelené shrnutí teoretických a praktických poznatků v dané problematice, jakož i identifikaci duplicitních a speciálních aspektů. V podstatě v každé části práce disertant podává svůj výklad a názory, které mohou být inspirativní pro další vývoj legislativy v ČR.

Disertant v řadě případů dokládá argumentaci odkazy na soudní rozhodnutí, jejichž znalost vyplývá ostatně i z přehledu judikatury uvedeného na konci práce. Kromě toho lze zaznamenat i obsažný poznámkový aparát. Vedle uvádění názorů jiných autorů neopomíjí disertant zaujmout i vlastní stanovisko, v případě nesouhlasu své závěry zdůvodní (např. na s. 54). Citované pasáže jsou důsledně označeny.

Praktické poznatky jsou zohledněny např. na s. 282 a násl.. Významný je Závěr disertační práce, ve kterém autor uvádí poznatky, ke kterým při tvorbě práce došel. Jako alarmující lze označit např. úvahy uvedené v bodě 1.4 Závěru.

Závěr: Disertační práce přispívá zásadním způsobem k poznatkům ohledně zkoumané problematiky. Pro praxi i teorii je zcela využitelná.

Vyjádření k systematické, přehlednosti, formální úpravě a jazykové úrovni disertační práce

Práce je ve svém souhrnu strukturována logicky, jednotlivé kapitoly a části na sebe navazují a vykazují značnou míru přehlednosti. Přehlednost práce by byla ještě zvýrazněna zařazením dílčích závěrů, které mohly být uvedeny v závěru každé kapitoly.

Znakem disertační práce je snaha o typologii, kategorizaci, kritéria dělení (srov. část 4 s. 32, 66, 67).

Disertační práce svým rozsahem (350 stran) představuje dílo značně obširné. Jak vyplývá z přehledu literatury, zahrnuje četné knižní, jakož i časopisecké zdroje tuzemských i zahraničních autorů. V přehledu je obsažen též výčet soudní judikatury vztahující se k danému tématu. Spolu se seznamem zkratk tak jsou dodrženy formální náležitosti práce.

K práci lze mít pouze několik následujících připomínek ne zcela zásadního charakteru:

- V práci jsem zaznamenala drobné písařské chyby (např.: s. 198 v prvním odst. „Právo na převodem...“, s. 310 nadpis bodu 1.4 „Forma smlouva...“; s. 19 v bodě 5. „Dále analýza...“ – srozumitelnost; s. 55 shora – chybí tečka)
- s. 58 pojmy: „dluzích (závazcích)“ s. 59 shora „převod bytu“?, obdobně s. 310
- Do jisté míry je duplicitní výklad na s. 50 a 66 ohledně zápisu zástavního práva do obchodního rejstříku
- na s. 66 bylo vhodné „věcí movitou“ doplnit *nehmotnou*
- Otázka souvislosti textu uvedeného na s. 48 k textu předchozímu (nebo blíže vysvětlit)
- V Seznamu zkratk na s. 4 bylo vhodné přesně citovat některé zákony (např. zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích; zákon č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon); zákon č. 42/1994 Sb., zákon, kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví k bytům)
- V Seznamu literatury není vždy uvedeno ISBN, ISSN

Jinak je práce psána kultivovaným jazykem.

Závěr: Práce vyhovuje požadavkům na tento typ prací kladených.

Vyjádření k publikacím disertanta

Přehled publikovaných prací je zařazen na s. 351 a svědčí o značné publikační aktivitě autora. Jde o příspěvky publikované v odborných časopisech, v monografiích, a to nejen po zahájení doktorského studia, ale též před jeho započítím. V publikacích autora, jakož i v těch, které jsou uvedeny v Seznamu literatury postrádám ve většině případů uvedení ISBN ev. ISSN.

Vyjádření oponenta, zda doporučuje či nedoporučuje disertační práci k obhajobě

Předloženou disertační práci shledávám velmi kvalitně zpracovanou a v řadě ohledů překračující svým rozsahem i obsahem práce obdobného charakteru. Proto činím tento závěr:

Disertační práci doporučuji k obhajobě a v případě její úspěšné obhajoby doporučuji udělení titulu Ph.D..

V rámci obhajoby disertační práce navrhuji položit disertantovi následující otázky (nebo některou z nich):

- Je podle Vašeho názoru možné uvažovat o právu na „převod bytu“ (jak o něm pojednáváte na s. 198) pro byt v domě ve vlastnictví s.r.o.?
- Bylo by podle Vašeho názoru vhodné uvažovat o přijetí samostatného zákona o družstvech?

V Praze dne 6. 11. 2020

doc. JUDr. Jiřina Hášová, Ph.D.

Katedra podnikového a evropského práva

Fakulta mezinárodních vztahů

Vysoká škola ekonomická v Praze

Kontaktní údaje:

Adresa pracoviště: nám. W. Churchilla 4, 13000 Praha 3

e-mail: kotouc@vse.cz

tel.: 603 871 946